

הקדמה למהדורה ה־60

מערכת יחסי העבודה קיבלה, בימים אלה של עידן הקורונה, "מכת חשמל" קשה המשבשת נורמות רבות על פיהן נהגו עד היום הצדדים ליחסי העבודה והמדינה כ"דיבון".

ראשית, העבודה מהבית קיבלה גושפנקא מלאה. עברו מן העולם ספקות לגבי החיוניות של התנהלות זו. (בעבר הגיעו הדברים לידי כך שהממונה על השכר באוצר סירב להכיר בעבודה מהבית של עורכי הדין במוסד לביטוח לאומי כשעות עבודה!) ההיפך הוא הנכון: מעסיקים רבים מתאימים את עצמם למצב החדש (הקטנת שטחי משרדים). במקרים רבים האינטרס לעבודה מהבית הינו משותף למעסיק ולעובד וכולל חסכון בזמן נסיעה לעבודה.

שנית, תקשורת במהלך העבודה, בעזרת ה"זום" או ה"סקייפ", משנה הרגלי עבודה, מאפשרת חסכון בזמן (אין צורך להתנייד לשיבות), ומחייבת התכוננות שונה לשיבות. כך, שבמקום פגישות "פנים אל פנים" אנו נחשפים לעולם חדש ולגיטימי.

שלישית, עד לרגע כתיבת הקדמה זו טרם הובהר כיצד תחולק העלות של "תקופת בידוד" המוטלת על עובד. כזכור, נקבע בבג"צ 2070/20 כי אין מדובר ב"ימי מחלה" כמשמעותם בחוק דמי מחלה והטיל על המחוקק לקבוע מסגרת מחייבת לגבי חלוקת עלות ימי הבידוד בין העובד, המעסיק ומדינת ישראל. בשעה זו, כאשר טרם חוקק חוק בעניין זה, העובד הוא זה שאמור לשאת "על חשבוננו" בעלות ימי ההיעדרות עקב חובתו להמצא בבידוד.

עם זאת, מעסיקים רבים (בעיקר הגדולים והמבוססים שביניהם) קיבלו על עצמם, מרצון, לשאת בעלות זו. מנגד, עובדים המועסקים במקומות עבודה קטנים, כאשר בפועל גם תנאי שכרם אינם מן הגבוהים, נפגעים.

נקווה כי הימים הבאים יביאו בשורות טובות יותר.

נובמבר 2020

נחום פינברג, עו"ד

הקדמה למהדורה ה־44

התמזל מזלי עת נפגשתי, בראשית דרכי המקצועית, עם מנחם גולדברג, אשר פתח בפני את הצוהר לעולם דיני העבודה.

משך כעשור שנים יצקתי מים על ידיו במשרד משותף, עד פרישתו לשיפוט בבית הדין הארצי לעבודה בשנת 1982 ולכהונת נשיא בית הדין הארצי לעבודה.

ספר זה היה בבת עינו של גולדברג, טופח על ידו והפך לספר המנחה בתחום דיני העבודה. בחרדת קודש קיבלתי על עצמי את הבקשה המשותפת של המשפחה וההוצאה לאור להמשיך את המלאכה, להיכנס לנעליו הגדולות של מנחם גולדברג ולערוך את המהדורות הבאות לספר. עזרת לצדי עורכת הדין אפרת דויטש, ואני מוקיר לה תודה על תרומתה.

אוקטובר 2006

נחום פינברג, עו"ד

הקדמה

מאת השופט סטפן אדלר

נשיא בית הדין הארצי לעבודה

מהדורה זו, הארבעים וארבע במספר, של הספר "דיני עבודה" הינה המהדורה הראשונה היוצאת לאחר פטירתו של נשיא בית הדין הארצי לעבודה, המנוח מנחם גולדברג ז"ל, שעמד מאחורי מפעל אדיר ממדים זה.

מנחם גולדברג היה ממניחי אבן הפינה למשפט העבודה הישראלי. בתפקידיו השונים ובפעילותו הברוכה הרים מנחם גולדברג תרומה משמעותית לביסוסו של משפט העבודה ולפיתוחו.

לאחר הסמכתו כעורך דין בשנת 1960 היה מנחם יועץ בתחום דיני העבודה ויחסי עבודה להתאחדות התעשיינים. בשנים שלאחר מכן עסק כעורך דין עצמאי, כיהן כשופט בבית הדין האזורי בבאר-שבע, מונה לכהונת סגן נשיא בבית הדין הארצי לעבודה, ובין השנים 1986-1997 כיהן כנשיא בית הדין הארצי.

מנחם גולדברג הוציא תחת ידיו פסקי דין מנחים, ספרים ומאמרים מעמיקים ומעניינים, וכן שימש משך שנים כמרצה במוסדות להשכלה גבוהה והעמיד תלמידים הרבה, בתחום משפט העבודה והביטחון הסוציאלי.

גם לאחר פרישתו לגמלאות, המשיך מנחם גולדברג בפעילותו הברוכה בתחום משפט העבודה ויחסי העבודה. בתוך כך כיהן כיו"ר האגודה הישראלית למשפט העבודה והביטחון הסוציאלי (1986-1996); כחבר ההנהלה של האגודה הבינלאומית למשפט העבודה והביטחון הסוציאלי; וכחבר בהנהלת פורום שופטי העבודה באירופה.

מאז פורסם לראשונה בשנת 1966, מהווה הספר "דיני עבודה" מורה דרך לכל העוסקים בתחום משפט העבודה ויחסי העבודה. התקווה שהובעה בדברי המבוא למהדורה הראשונה, לפיה יתרום הספר "לטיפול ולקידום הידע בשטח חשוב זה של דיני עבודה" התממשה עד מהרה. מלבד היקפו של הספר, הכולל בשלושת כרכיו הפניות לדברי חקיקה, לפסיקה ולכתבי מלומדים, הקפיד מנחם גולדברג לשמור על האקטואליות והרלוונטיות של הספר, תוך שדאג לעדכונו השוטף. העוסקים והמתעניינים בתחום, שופטים, מלומדי משפט, עורכי דין, וסטודנטים, מצאו בספר כלי רב חשיבות, המרכז את ההלכות בתחומי משפט העבודה, מבהיר את הסוגיות השונות ומעניק מענה לשאלות פרקטיות המלוות את הדינאמיות המאפיינת משפט העבודה.

לאחר פטירתו בטרם עת של מנחם גולדברג נטל על עצמו עו"ד נחום פינברג את מלאכת היוצאת המהדורות הבאות של הספר. בכך תורם עו"ד פינברג תרומה רבת ערך להמשך ביסוסו וקידומו של אחד ממפעליו הבולטים של מנחם גולדברג. על היסודות האיתנים אותם הציב מנחם גולדברג כארבעים השנה האחרונות, שבאו לידי ביטוי בהוצאת ארבעים ושלוש מהדורות הספר, יוסיף עו"ד פינברג מנסיונו העשיר בתחום משפט העבודה, לתועלת כל העוסקים בתחום והמתעניינים בו.

נזכור כולנו את מנחם גולדברג ז"ל אבי המפעל החשוב הזה ונברך בברכת יישר כוח את ההולך בדרכו עו"ד פינברג.

סטיב אדלר, נשיא